

Kansainvälinen Rauhantoimisto Kansainliiton VIII:lle yleiskokoukselle.

Ei ole voinut olla ilman tarkoitusta, kun he, jotka ovat laatineet Kansainliiton sopimuksen, siihen ovat sisällyttäneet sanat: »Rauhan ylläpitäminen vaatii varustusten vähentämistä», että he, jotka paljon myöhemmin laativat Geneven pöytäkirjan tuloksiin päästäkseen julistivat: Olisi syytä kutsua kokoon kansainvälinen kokous 15 p:ksi kesäkuuta 1925 toteuttamaan tämä jo yli 6 vuotta myöhästynyt vähennys, koska he, jotka sen kutsuivat kokoon, korostaakseen toivomaansa tarkoitusta, antoivat kokoukselle nimen aseistariisumiskonferenssi.

Voidaan mainita kiintoisa huomio: se, että vaikkakaan sanomalehdistö enimmältä osaltaan ei ole mitään tehnyt vaikuttaakseen ja painostaakseen keskusteluja, joiden tulee selvittää rauhan ja keskinäisen ymmärtämyksen kysymystä, ei sillä ole ollut rohkeutta liioin innoittua ja riemuitakaan kokouksen surkeista tuloksista. Se on käsittänyt, että yleinen mielipide, joka sellaista äänenkannattajaa vailla ollen, jossa se olisi kantansa voinut julki tuoda, on ollut pakotettu vaikeemaan, ei ole saanut ääntänsä valmistavan aseistariisumiskonferenssin kuuluville ja niinollen on tuntenut syvästi ja surullisesti pettyneensä, ja että yleistä mielipidettä ei voitu loukata ilman kiihkeitä vastalauseita.

Valtuutetut, jotka nyt kahdeksannen kerran olivat kokoontuneet Kansainliiton kokoukseen, ovat nyt samassa arvoituksellisessa asemassa, kuin heidän edeltäjänsä, koska he yhdessä koko ihmiskunnan kanssa toivovat päätöstä aseistariisumiskysymyksessä, eivätkä kuitenkaan ole päässeet alkuvalmistuksia pidemmälle.

Onneksi asialle olisi meidän mielestämme muuttaa työtävät kokoonkutsumalla asiantuntijoita, joille annettaisiin määrätty tehtävä. Edustajain tulisi meidän mielestämme menetellä näin, jos tahdotaan säilyttää Kansainliiton arvovalta ja poistaa se epäluottamus, joka siihen jo nyt suuressa määrin kohdistuu.

Monimutkainen politiikka kylläkin, joka onnistuakseen vaatii päättäväisyyttä, kestävyyttä ja rohkeutta. Mutta niitten, jotka tahtovat taata pojilleen tulevaisuuden, jossa vallitsevat rauha ja turvallisuus, tulee toimia tämän turvallisuuden luomiseksi, tahi tunnustaa kykenemättömyytensä ja uskoa toisille tämä pyhä tehtävä, jonka he itse tietävät olevansa pätemättömät suorittamaan.

Olemme vakuutetut, että yhtäaikaan vaaditaan taloudellinen aseistariisuminen, siveellinen aseistariisuminen ja sotilaallinen aseistariisuminen, mutta selvänä pidämme myös, että näitten probleemien ratkaisu välttämättä tulee tapahtua erityisissä osastoissa.

Taloudellisen konferenssin tulee voimalla painostaa sitä, että ne esteet ovat mitä pikimmin poistettavat, jotka estävät kansojen välisiä kauppasuhteita ja tekevät kansat katkeroina ja vihollismielisiksi kilpailijoiksi yleismarkkinoilla. Itsekkäät edut vastustavat jyrkkiin toimenpiteisiin ryhtymistä. Onko sallittava vihamielisyyden nousta katkerimmilleen sen vuoksi, että vastustajat kirkuvat? Taloudellisen yhteisymmärryksen saavuttamiseksi on tehtävä päätös, ja se on tehtävä pian. Vai olisiko tämä tehtävä ylivoimainen 56 kansan kootulle energialle?

Sen jälkeen tulee kysymys siveellisestä aseistariisumisesta. Muutamat huomattavat valtiomiehet palattuaan Genevestä, puolustaakseen arvostelun osoittamia epäonnistuneita saavutuksia, lausuivat, että yleinen mielipide on ensin muutettava ja riisuttava aseista. Me sanomme heille suoraan, että juuri heidän on saatava tämä muutos aikaan, ja että he ainoastaan voivat sen tehdä äkkiä, hetkessä ja täydellisesti. Heillä yksin on siihen sekä kyky että mahdollisuus. Tästä edes täytyy Genevestä puhua kansoille heidän omalla kielellään, puhua joka päivä, ja Kansainliiton tulee vastata kustannuksista. Heihin on vedottava myös muualta ja tätä kiihkeää propagandatyötä on aloitettava jo huomispäivästä alkaen.

Olگون radio ihmisten hyvän tahdon palvelija.

Lentoliikenne, kansainvälinen ja ulkovaltain välinen lentoliikenne voi myös olla apuna hyvän sanoman levittämiseen, jos niin on välttämätöntä, ja valtioiden

hyvän tahdon kautta on sallittava lentäminen kaikkien alueitten yllä.

Lopuksi — kolmanneksi — ja tämä on tärkein kohta, sotilaallinen aseistariisuminen. Genevessä on jo otettu huomioon Kansainliiton kolminainen tehtävä, ilman, että siihen olisi kajottu. Itse sopimus on jo, paitsi sotajoukkojen ja laivojen vähentämisestä, puhunut yksityisestä sotatarve- ja ampuma-aine teollisuudesta. Yksityinen aseitten kuljetus monine onnettomine, hajoittavine seurauksineen, on myös mainittu. Tämän kolminaisen tarkoituksen saavuttamiseksi on lausuttu seuraavaa: »Ei mitään yksityistä aseitten valmistusta, eikä kuljetusta; lopuksi ei enää kansallisia armeijoita eikä laivastoja.»

Aseistariisumistehtävään ratkaisu saavutetaan vapauttamalla palveluksesta osa kansallisista armeijoista ja muuttamalla toinen puoli kansainväliseksi poliisivoimaksi, joka on Kansainliiton määräysten alainen. Aluksi Ranskassa sota-aikana voimassa ollut periaate, »ettei kenkään nauttiko mitään voittoa joukkomurhia ja verilöylyjä varten valmistetuista aseista tahi niiden kaupasta» olisi ulotettava myös rauhanaikaan. Kansalainen, joka asuu kasarmissa, ei nauti mitään palkkaa siitä virantoimituksesta, johon hänet velvoitetaan. Miksi sitten se, joka sotilaan tavoin, kokeittensa tahi liikeyritystensä kautta ottaa osaa mahd. maansa puolustukseen, saisi kiskoa jopa moninkertaisia voittoja yrityksestä, jonka tulisi tehtailijan tai liikemiehen nostaa saman uhrin antajaksi kuin mitä henkilökohtaisesti vaaditaan muitten kansalaisten antavan? Kansallisten sotajoukkojen ja laivastojen hajoittaminen merkitsee todellista aseistariisumista. Jos teksti, koskeva varustusten vähentämistä, tarkoittaa, että varustusten vähennys tulee olla »sopuosinnussa kansallisen turvallisuuden kanssa ja täyttää ne velvoitukset, joita yhteinen esiintyminen vaatii», niin se ei selitä, miten tämä sopusointu saavutetaan. Niin me käsitämme ja niin jokaisen järkevän ihmisen täytyy ymmärtää aseistariisumisen sellaiseksi, ettei se tarkoita kaiken julkisen vallan poistamista, joka on välttämätön kansainvälisen järjestyksen ylläpitämiseksi. Mutta tämän julkisen vallan tulee olla yhtenäinen, koottu voima, joka on alistettu Kansainliiton vaikuttavaan johtoon. Koska viimeisten rauhansopimusten mukaan muutamille valtioille määrätty varustusten vähentäminen on uskottu Kansainliiton tarkistukseen, on vaan johdonmukaista, että sille uskotaan myös tarkistus vähennettyjen varustusten todellisesta laajuudesta, joita kerran aloitettuina, sopimuksen sanojen mukaan ei voida ylittää ilman Neuvoston määräystä.

Tällainen on se ohjelma, jonka me Kansainväliseen rauhantoimistoon liittyneitten rauhanliittojen nimessä pidämme määräävimpänä velvollisuutenamme laatia ja saattaa VIII yleiskokouksen tietoon, ollen tämä ainoa mahdollinen keino täyttää joukkojen yksimielinen toivo nähdä Kansainliiton päättävän ja nopean määräyksen kautta vihdoin vapauttavan ihmiskunnan sodasta, inhoittavimmasta ja vihattavimmasta rikoksesta.

Tulee olemaan niitä, jotka syyttävät tätä ohjelmaa siitä, että se ei ota huomioon inhimillistä sieluelämää, joka heidän mielestään aatteellisista puolistaan huolimatta, kuitenkin on alhaisinta ja piintyneintä elämellisyttä. Me kiellämme jyrkästi ja katagorisesti tämän tietoisesta tai tiedottomasta valheen. Ihmiskunta on huomenna oleva sitä, jota sen parhaat tahtovat sen olemaan, ja se tulee olemaan sitä niiden ikuisiksi häpeäksi, jotka eivät sitä tahdo.

Uhaten kieltäjiä ja halveksijoita, uskomme me varmasti, että niitten nimeämättömien joukkojen ääntä, joiden puolesta me uskomme olevamme oikeutetut puhumaan tullaan kuulemaan, kuuntelemaan ja toteuttamaan.

Genevessä, 5 p. syysk. 1927.

Kansainvälisen Rauhantoimiston nimessä:

Yleissihteeri
H. Golay.

Presidentti
H. la Fontaine.

Varapresidentit:

L. Quidde, professori.

Lucien de Foyer, ent. edust.

Herbert Dunnico, parlamentin jäsen.

